

Finlanda are trei tipuri diferite de proceduri de mediere familială: 1) medierea extrajudiciară, 2) medierea judiciară, ca procedură independentă, și 3) medierea în cadrul unei proceduri de executare a unei hotărâri privind încredințarea copilului sau drepturile de vizitare.

1. Medierea extrajudiciară

În temeiul Legii căsătoriei (234/1929), litigiile și chestiunile juridice în materie familială ar trebui soluționate în primul rând prin negocieri și ajungerea la un acord între membrii familiei. În cazul în care membrii familiei au nevoie de ajutor extern pentru soluționarea unui litigiu, aceștia pot recurge la serviciile de mediere familială puse la dispoziție de către autoritățile municipale de asistență socială. În general, funcția de mediator familial este îndeplinită de angajați ai serviciilor de consiliere educațională și familială sau ai altor servicii sociale. Medierea familială este o procedură independentă de alte servicii de consiliere socială și familială care este menită să soluționeze litigiile printr-un proces de discuție și negociere între părți. În afară de municipalități, serviciile de mediere sunt furnizate și de centrele de consiliere familială ale Bisericii, precum și de alte organizații și persoane fizice autorizate să ofere servicii de mediere. Obiectivul principal al mediatorului este acela de a apăra drepturile copilului în caz de divorț. Mediatorul îi ajută pe părinți să soluționeze pe cale amiabilă orice aspecte legate de copii. Aceasta înseamnă, printre altele, că părțile convin dacă autoritatea părintească le revine amândurora, cu cine va locui copilul, programul de vizitare al părintelui la care nu locuiește copilul și cum își vor împărți sarcina de întreținere a copilului. În cazul în care părinții ajung la un acord, mediatorul redactează textul acestuia. Pentru ca acordul să fie executoriu, mediatorul îi îndrumă pe părinți către un funcționar responsabil de protecția copilului care confirmă acordul respectiv. Odată confirmat, acordul este echivalent cu o hotărâre judecătorească.

Medierea familială este voluntară, confidențială și gratuită. Serviciile de mediere familială pot fi solicitate de întreaga familie sau de soți, împreună ori separat.

2. Medierea judiciară

Instanțele pot efectua medieri în materia încredințării, a locuinței, a dreptului de vizitare și a întreținerii copilului (secțiunea 10 din Legea privind medierea în materie civilă și confirmarea acordurilor de către instanțele ordinare, 394/2011). Medierea este o procedură independentă de procedurile juridice. Este voluntară, dar necesită consimțământul ambilor părinți. Este mai rapidă și mai ieftină decât procedurile judiciare.

Pentru inițierea medierii, părțile trebuie să adreseze o cerere instanței. Procedura de mediere se poate iniția și în cazul în care au început deja procedurile judiciare. Părțile pot renunța la mediere în orice etapă a acesteia. Mediatorul este un judecător asistat de un expert care, de obicei, este un psiholog sau un asistent social. Părțile la mediere pot fi asistate de un avocat pe care l-au ales sau de un alt asistent. În cazul medierii judiciare se poate solicita asistență juridică finanțată din fonduri publice pentru a achita onorariul asistentului. Medierea judiciară se efectuează în interesul superior al copilului. Pentru a hotărî dacă un acord poate fi confirmat, instanța ține seama de Legea privind încredințarea copilului și dreptul de vizită (361/1983) și de Legea privind obligația de întreținere a copilului (704/1975). Un acord confirmat este echivalent cu o hotărâre judecătorească. În situația în care nu se poate ajunge la un acord, instanța încheie dosarul de mediere. Dacă procedura de mediere a fost inițiată în cadrul unui proces și nu s-a ajuns la un acord între părți, se continuă procesul.

3. Medierea în cadrul unei proceduri de executare

Acest tip de mediere este disponibil doar atunci când unul dintre părinți a inițiat o procedură de executare la instanța districtuală. În acest caz, există deja o hotărâre judecătorească, însă celălalt părinte nu a respectat-o.

În temeiul Legii privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la încredințarea copilului și dreptul de vizită (619/1996), instanța desemnează un mediator în majoritatea cazurilor în care este sesizată cu o cerere de executare a unei hotărâri judecătorești având ca obiect încredințarea minorului sau dreptul de vizită. De obicei, mediatorul este un psiholog specializat în psihologia copilului, un asistent social specializat în domeniul protecției copilului sau un funcționar responsabil de protecția copilului. Scopul medierii este acela de a facilita colaborarea dintre părinții copilului sau alte părți interesate, în vederea asigurării bunăstării copilului. Mediatorul organizează o întâlnire între părinți și discută separat doar cu minorul pentru a-i afla dorințele și opiniile, dacă este posibil, având în vedere vârsta acestuia și nivelul său de dezvoltare. Mediatorul redactează un raport privind medierea, pe care îl înaintează instanței. Dacă în urma medierii nu se ajunge la un acord între părinți, instanța pronunță o hotărâre, bazându-se, printre altele, pe raportul mediatorului.

Informații privind mediatorii

Organizarea medierii familiale este de competența autorităților municipale de asistență socială. Pentru informații privind datele de contact ale municipalităților, a se vedea:

<http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Asociația Barourilor din Finlanda formează avocați specializați în medierea familială:

<https://asianajaliitto.fi/>

Medierea judiciară este de competența instanțelor districtuale. Pentru informații privind datele de contact ale instanțelor districtuale, a se vedea pagina de internet a Administrației Judiciare. <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Informații privind medierea

Informații privind medierea familială sunt disponibile pe site-ul internet al Administrației Judiciare:

<https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelu.html>

Broșura Ministerului de Justiție pe tema medierii judiciare privind litigiile legate de încredințarea minorului:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Versiunea în limba engleză a broșurii sus-menționate este disponibilă la următoarea adresă:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Pe site-ul internet al Institutului Național pentru Sănătate și Asistență Socială este disponibil Manualul privind protecția copilului și sunt publicate informații referitoare la medierea familială:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erolilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Informații privind medierea familială sunt furnizate și de Asociația Barourilor din Finlanda:

<https://asianajaliitto.fi/>

Forumul finlandez pentru mediere:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Legislație națională:

Următoarele legi prevăd dispoziții privind medierea familială:

Legea privind căsătoria (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>

Legea privind încredințarea copilului și dreptul de vizită (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Legea privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la încredințarea copilului și dreptul de vizită (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Legea privind medierea în materie civilă și confirmarea acordurilor de către instanțele ordinare (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Ultima actualizare: 08/02/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Având în vedere retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, statele membre responsabile cu gestionarea paginilor cu informații naționale actualizează în prezent conținutul de pe acest site. Eventualele fragmente care nu reflectă încă retragerea Regatului Unit nu apar intenționat pe site și vor fi modificate în curând.